Výrobce/výrobkyně sukní, halenek a šatů (kód: 31-001-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Výrobce sukní, halenek a šatů
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Přijímání zakázek na výrobu sukní, halenek a šatů	3
Konstruování střihů dílů a součástí sukní, halenek a šatů	3
Modelování základních střihů sukní, halenek a šatů	3
Sestavování střihových poloh pro oddělování dílů a součástí oděvů	3
Oddělování jednotlivých dílů a součástí oděvů	3
Volba technologického postupu ke zhotovování sukní, halenek a šatů	3
Sešívání jednotlivých dílů a součástí sukní, halenek a šatů a montáž výrobků	3
Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě sukní, halenek a šatů	3
Tvarování sukní, halenek a šatů	3
Zkoušení rozpracovaných sukní, halenek a šatů	3
Kontrola kvality při zhotovování sukní, halenek a šatů	3
Seřizování šicích strojů při zhotovování sukní, halenek a šatů	3
Předávání zakázek ve výrobě oděvů zákazníkům	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Přijímání zakázek na výrobu sukní, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Oslovit zákaznici, zjistit její požadavky, doporučit vhodný model oděvu pro danou postavu a účel použití oděvu (tvar, členění, délka, funkční a zdobné prvky, volba materiálu)	Praktické předvedení
b) Vyhotovit technický popis a technický nákres (siluetu a členění oděvu – pohled na přední a zadní díl, detaily, popřípadě vnitřní vypracování) konkrétního oděvu (halenky a sukně nebo šatů) na zakázkový list	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Změřit základní, pomocné a případně kontrolní tělesné rozměry na postavě zákaznice, potřebné pro zhotovení konkrétního oděvu (halenky a sukně nebo šatů), použít krejčovské měřidlo, při měření dodržet obvyklé pořadí měření a zásady měření tělesných rozměrů	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zapsat jednotlivé tělesné rozměry zákaznice (používat obvyklé názvy a zkratky základních tělesných rozměrů)	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Změřit krejčovským měřidlem materiál, který si přinesla zákaznice, zkontrolovat kvalitu, zjistit složení materiálu, zapsat délku a šíři materiálu do zakázkového listu a zaevidovat donesenou oděvní přípravu. Poradit zákaznici při volbě materiálu z nabídky firmy (výběr z fiktivního katalogu), stanovit vhodnou drobnou přípravu	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Stanovit předběžnou cenu zakázky (podle fiktivního ceníku firmy), dojednat se zákaznicí termín dokončení zakázky, doplnit další důležité údaje do zakázkového listu (jméno, kontakt na zákaznici, předběžnou cenu, zálohu, termín dokončení zakázky)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Konstruování střihů dílů a součástí sukní, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit pomůcky pro konstrukci střihů oděvů	Praktické předvedení
b) Provést konstrukční výpočty potřebné pro konstrukci konkrétního oděvu (halenky a sukně nebo šatů), využít zjištěné tělesné rozměry	Praktické předvedení
c) Zhotovit konstrukční síť a zakreslit jednotlivé části základního střihu konkrétního oděvu (halenky a sukně nebo šatů), použít obecně používanou metodiku konstrukce střihu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Modelování základních střihů suknì, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést modelovou úpravu základního střihu konkrétního oděvu (halenky a sukně nebo šatů) dle zvolené fazony	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vykreslit obrysy jednotlivých dílů, vyznačit potřebné značky (nástřihy, záševky, kapsy), porovnat střih s technickým nákresem a popisem ze zakázkového listu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vytvořit střihové šablony dílů – přidat patřičné šířky na švové a koncové záložky, vytvořit potřebné dílenské šablony	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sestavování střihových poloh pro oddělování dílů a součástí oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyžehlit materiál, zjistit jeho srážlivost a zpracovatelské vlastnosti, přeměřit délku a šířku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Rozložit nebo složit textilii v závislosti na fazoně a použitém materiálu, vyrovnat okraje textilie, zajistit textilii proti posunutí	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Sestavit šablony do střihové polohy (respektovat požadavky na pokládání střihových šablon – podle referenční linie, dle charakteru materiálu, respektovat souměrnost a návaznost vzoru, dbát na úsporu materiálu)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zakreslit obrysy jednotlivých dílů, vyznačit potřebné značky (nástřihy, záševky)	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Stanovit spotřebu materiálu na zadaný oděvní výrobek	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Oddělování jednotlivých dílů a součástí oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vystřihnout jednotlivé díly z oděvního materiálu (podle zakreslení střihových šablon, včetně nástřihů)	Praktické předvedení
b) Zkontrolovat nastříhané díly, označit jednotlivé nastříhané díly a připravit pro předání na šití	Praktické předvedení
c) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat návody k obsluze a údržbě strojů a zařízení, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba technologického postupu ke zhotovování sukní, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stanovit vhodný technologický postup pro zhotovení konkrétního oděvu (halenky a sukně nebo šatů)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Určit stroje a zařízení pro zhotovení konkrétního oděvu (halenky a sukně nebo šatů), zohlednit vlastnosti materiálu a seznam strojového vybavení, které je k dispozici	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Sešívání jednotlivých dílů a součástí sukní, halenek a šatů a montáž výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit konkrétní oděv (halenku a sukni nebo šaty) ke zkoušce – v souladu se zvolenou technologií spojit jednotlivé díly stehováním a šitím, koncové záložky zastehovat podle označení, vypracovat detaily a součásti, jejichž tvar lze po zkoušce změnit, doplnit oděvní přípravu	Praktické předvedení
b) Provést úpravy po zkoušce – v souladu se zvolenou technologií dokončit jednotlivé operace, rozhodnout o nutnosti druhé zkoušky, event. připravit výrobek ke 2. zkoušce	Praktické předvedení
c) Dokončit detaily a celý oděvní výrobek, event. provést úpravy po 2. zkoušce	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat návody k obsluze a údržbě strojů a zařízení, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě sukní, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Obnitkovat okraje jednotlivých dílů a součástí konkrétního oděvu (halenky a sukně nebo šatů)	Praktické předvedení
b) Vyšít dírku na konfekčním a prádlovém dírkovacím stroji	Praktické předvedení
c) Zapošít záložky na zapošívacím stroji	Praktické předvedení
d) Přišít knoflík na knoflíkovacím stroji	Praktické předvedení
e) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat návody k obsluze a údržbě strojů a zařízení, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvarování sukní, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Podlepit jednotlivé části konkrétního oděvu (halenky a sukně nebo šatů) podle potřeby vzhledem k dané fazoně a materiálu (nastavit teplotu, tlak, dobu trvání, event. program podlepování podle vlastností spojovaných materiálů)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést mezioperační žehlení, zažehlování a rozžehlování dle zvolené fazony a technologie pro konkrétní oděv (halenku a sukni nebo šaty)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vyžehlit hotový výrobek podle technologických pravidel konečného žehlení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat návody k obsluze a údržbě strojů a zařízení, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zkoušení rozpracovaných sukní, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést zkoušku rozpracovaného oděvu (halenky a sukně nebo šatů), označit potřebné úpravy a změny (křídou, špendlíky,stehováním) – postupovat v souladu se zvolenou technologií, dodržovat obecně používané zásady pro zkoušení oděvů (sledovat celkový tvar a padnutí oděvu, umístění členicích švů, směr a umístění záševků, osy jednotlivých dílů, přiléhavost a přiměřenou volnost v obvodových partiích, šíři, délkové míry, vzhled každé jednotlivé součásti)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Snažit se vyhovět přáním a připomínkám zákaznice, posoudit, zda členicí švy a ozdobné detaily oděvu odpovídají estetickým a funkčním požadavkům podle typu postavy zákaznice	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Rozhodnout o nutnosti 2. zkoušky, případně provést 2. zkoušku rozpracovaného oděvu (halenky a sukně nebo šatů)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola kvality při zhotovování sukní, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat konkrétní oděv (halenku a sukni nebo šaty) před zkouškou, zkontrolovat, zda členicí švy a jednotlivé detaily oděvu odpovídají technickému nákresu a technickému popisu, přeměřit oděv a srovnat s naměřenými hodnotami	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést kontrolu jednotlivých operací (posoudit, zda oděv odpovídá požadavkům na kvalitu šití a žehlení)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést celkovou kontrolu hotového oděvního výrobku – posoudit, zda oděv odpovídá technickému nákresu a technickému popisu, požadavkům na kvalitu šití a žehlení	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Seřizování šicích strojů při zhotovování suknì, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat, zda stroje potřebné pro zhotovení konkrétního oděvu (halenky a sukně nebo šatů) jsou čisté a funkční a odpovídají předpisům BOZP a požární prevence	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zkontrolovat, zda parametry a seřízení strojů a zařízení potřebných pro zhotovení konkrétního oděvu (halenky a sukně nebo šatů) odpovídají zpracovávanému materiálu a zhotovovanému oděvu, seřídit stroje podle zpracovávaného materiálu a zhotovovaného oděvu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést údržbu vybraného stroje v souladu s pracovním postupem a podle technických dispozic (očištění stroje od provozních nečistot, zkontrolovat zásobu oleje, doplnit olej)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést výměnu jehly a nití u jednojehlového šicího stroje, obnitkovacího stroje, dírkovacího stroje	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat návody k obsluze a údržbě strojů a zařízení, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Předávání zakázek ve výrobě oděvů zákazníkům

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zpracovat výslednou kalkulaci – vypočítat cenu výrobku podle skutečných nákladů (informace čerpat z fiktivního ceníku firmy)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zkontrolovat hotový oděvní výrobek na postavě zákaznice, posoudit, zda odpovídá estetickým požadavkům, přání zákaznice a požadavkům na kvalitu zpracování oděvního výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předat hotový výrobek zákaznici, informovat o způsobu ošetřování výrobku, vyplnit pokladní doklad	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Při zkoušce jsou ověřované odborné kompetence a kritéria hodnocení sestaveny v jeden proces (v technologické návaznosti jednotlivých činností) – uchazeči je zadáno zhotovení střihu konkrétních oděvů (buď sukně a halenky nebo šatů) pro konkrétní zákaznici (tzn. na konkrétní postavu), nastříhání dílů (z vrchového materiálu) a zhotovení tohoto oděvu.
Z důvodů jednotného přístupu k přezkoušení uchazeče bude sukně vypracována do pasového límce z vrchového materiálu, bude mít rozparek zapínaný na zdrhovadlo, zadní díl bude vypracován se středovým švem a nákrytovým rozparkem. Halenka bude polopřiléhavá, s límcem nebo stojáčkem, přední díl zapínaný středem na knoflíky, rukávy budou hlavicové jednodílné. Šaty budou v pase přestřižené, živůtek s límcem nebo stojáčkem, přední díl zapínaný středem na knoflíky, rukávy budou hlavicové jednodílné, zadní díl sukňové části bude vypracován se středovým švem a nákrytovým rozparkem, v levém bočním švu bude rozparek zapínaný na zdrhovadlo. Další detaily jsou volitelné.
Uchazeč si zvolí halenku a sukni nebo šaty, dále zvolí konkrétní podobu (fazonu), přičemž musí respektovat výše uvedené požadavky a možnosti strojového vybavení autorizované osoby. Informaci o zvoleném oděvu a fazoně sdělí uchazeč autorizované osobě před zkouškou.

Autorizovaná osoba zpracuje seznam strojového vybavení (strojů a zařízení, které jsou k dispozici) a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 týden) před zkouškou. Dále autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou; autorizovaná osoba umožní uchazeči při zkoušce používat odbornou literaturu pro konstrukci střihů.

Uchazeč si ke zkoušce připraví a přinese psací a kreslicí potřeby, vystřižené střihové a dílenské šablony, oděvní materiál v potřebném množství (vrchovou textilii v metráži, podšívku, kapsový a výztužný materiál ve formě nastříhaných dílů a součástí, drobnou přípravu). V případě, že bude odborná kompetence Sestavování střihových poloh pro oddělování dílů a součástí oděvů uznána z jiné PK, není nutno přinést vystřižené střihové šablony. V případě, že bude uznána z jiné PK odborná kompetence Oddělování jednotlivých dílů a součástí oděvů, je nutné si ke zkoušce přinést nastříhané díly i z vrchového materiálu. Uchazeč zajistí ke zkoušce přítomnost osoby, na kterou bude zhotovován výrobek.

Jednotlivá kritéria hodnocení se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na výsledek pracovní činnosti, tak na proces. Při ověřování splnění kritérií formou praktického předvedení je třeba se zaměřit na kvalitu zhotoveného výrobku (vzhled, funkčnost, přesnost tvaru a rozměrů) a dále je třeba přihlížet především k technologickým možnostem a také bezpečnému provádění všech úkonů (zkoušející sleduje uchazeče v průběhu plnění zadaného úkolu z hlediska dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). Při ověřování splnění kritérií hodnocení formou praktického předvedení a ústního ověření se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.
Při ověřování odborné kompetence Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě sukní, halenek a šatů volí uchazeč v kritériu hodnocení a) díly v závislosti na zvolené fazoně a materiálu, pro kritérium hodnocení b) zvolí uchazeč typ dírky v závislosti na typu oděvu a zvolené fazoně. Všechna kritéria hodnocení této odborné kompetence může uchazeč splnit na vzorku jiného materiálu, tzn., že tato odborná kompetence nemusí být ověřována na zhotovovaném výrobku.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na zhotovování dámských oděvů a střední vzdělání s maturitní zkouškou (i v jiném oboru) a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvním oboru.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvním oboru.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvním oboru.
d) Profesní kvalifikace 31-001-H Výrobce/výrobkyně sukní, halenek a šatů a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvním oboru.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici krejčovskou dílnu umožňující ověření všech odborných kompetencí, vybavenou pro zhotovení sukní, halenek a šatů, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Pracoviště příjmu zakázky (stůl, fiktivní katalog pro výběr materiálu z nabídky firmy, fiktivní ceník firmy, formuláře zakázkových listů, psací potřeby) a kontroly kvality (krejčovské pracovní pomůcky – jehly, špendlíky, křídy, nůžky konečkovací, krejčovskou nastavovací loutku dámskou)
- Pracoviště se základním vybavením pro konstruování oděvů (stůl minimální délky 1,5 m, kreslicí pomůcky), materiál pro zhotovení střihů a šablon (střihový a šablonový papír); pro konstrukci střihů je možné použít i počítačovou jednotku s grafickým programem
- Střihací zařízení, pomůcky a techniku (střihací stůl s délkou nejméně 1,5 m, nůžky s délkou ostří nejméně 10 cm, ruční řezací stroj)
- Žehlicí pracoviště a techniku (parní a elektrickou nebo elektroparní žehličku, žehlicí stůl, základní tvarovky)
- Jednojehlový šicí stroj se stehem vázaným, speciální stroje (obnitkovací tří nebo vícenitný stroj, konfekční dírkovací stroj, prádlový dírkovací stroj, zapošívací stroj, knoflíkovací stroj)
- Návody k obsluze a údržbě šicích strojů a zařízení
- Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 10 až 16 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška je rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Moděva, o. d., Konice